

ihærdige og alvorlige Forsøg paa at rejse en Landbrugsprotektionisme her i Landet. Men Forsøget prellede af paa Landbrugets Middelstand, det prellede af paa hele vor landbrugsøkonomiske Stilling, det prellede af paa den Andelsbevægelse, vi vare komne ind i, det prellede af derpaa, at Landbruget havde baseret sin Eksistens paa at udføre de forædlede Produkter, Fedevarene, til England, der stadig modtog dem uden at lægge Told paa dem. Af og til truedes der med, at denne gode Handel paa England vilde ophøre, at den Dag vilde komme, da England vilde fordyre Livsfornødenhederne, som næsten alle andre Lande havde gjort det, og der blev sagt, at det vilde være en ond Dag for os, som havde sat næsten hele vor økonomiske Eksistens ind paa dette ene Kort. Men denne Trusel, som er bleven gentaget i den sidste Snæs Aar, er ikke bleven til Virkelighed endnu. I dette Øjeblik, da vi skulle reformere den danske Toldlov, staa vi med en Regering i England, der er frihandelsvenlig, og vi staa med et frisk Nederlag i Minde for dem, der have kæmpet for Told paa Livsfornødenheder i England. — Det er disse to Momenter, siger jeg, der ere Hovedaarsagen til, at vi i Virkeligheden have været uberørte af de store Bevægelser paa Toldens Omraade, som have gennemrystet det øvrige Europa.

Naar vi tale om Toldbeskyttelse i Almindelighed, hedder det sig om vort Land, at vi med den Toldlov, vi have, ere ret langt nede i Beskyttelse. Talmæssig har jeg set det gjort op — jeg skal for øvrigt ikke garantere for Opgørelsen, ved heller ikke, hvordan den nærmere er foretagen — til, at vi skulde være det næstnederste Land i Europa med Hensyn til Beskyttelse. Men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at naar der er Tale om Industribeskyttelse, tror jeg ikke, dette passer. Hvis vi have et Land, hvor Landbrugsbeskyttelsen, Agrarprotektionismen kan maales med et Tal, lad mig nævne et vilkaarligt Tal, f. Eks. 2, og Industribeskyttelsen kan maales med det samme Tal, 2, saa beder jeg ærede Medlemmer betænke, at Industrien maa betale til Landbrugets Beskyttelse derved, at de maa lønne deres Arbejdere bedre, fordi Livsfornødenhederne ere dyrere. Hvis Agrarbeskyttelsen er 2 og Industribeskyttelsen 2, betyder det maaske praktisk talt ikke mere, end at Industribeskyttelsen er 1; Gennemsnittet af Beskyttelsen i dette Land er derimod 2. Hvis vi have et andet Land, hvor Agrarbeskyttelsen er 0 og Industribeskyttelsen er 4, er Gennemsnittet

af Beskyttelsen ganske vist ogsaa 2, men Industribeskyttelsen er 4 Gange saa stor som i det førnævnte Land.

Jeg tror, at den Tankegang, hvorefter jeg her har regnet med vilkaarlig valgte Tal, har sit Ærinde her i vort Land. Thi det er det ejendommelige ved vort Land, at vi have en ikke saa ringe Industribeskyttelse, men ingen Landbrugsbeskyttelse, i hvert Fald ingen nævneværdig. Og det, at vi ingen Landbrugsbeskyttelse have her i Landet, gør naturligvis, at Industribeskyttelsen, hvor den er stor, bliver saa meget grellere. Jeg er, kan jeg godt sige, ved at sysle med Toldloven, og jo mere jeg kom til at beskæftige mig med den, kommen til det Resultat, at paa grovere, simplere og billigere Varer have vi ikke nogen ringe Toldbeskyttelse, selv sammenlignet med de mere protektionistiske Lande, og paa en Del af vore allerbilligste Varer er vor Toldbeskyttelse faktisk ensbetydende med Indførselsforbud. Vi have paa den nuværende Toldlov en Række Indførselsforbud. Jeg skal nærmere komme tilbage til, at det er en af Forslaget store Fordele, at vi vistnok paa alle disse Punkter komme bort fra Indførselsforbud.

Jeg taler jo ud fra et principielt Frihandelsstandpunkt, ærede Medlemmer ville ikke tage fejl deraf, d. v. s., jeg er af den Mening, at hvis det kan lade sig gøre, er det heldigst for et Samfund at arbejde under Frihandelsforhold. Men jeg er ingenlunde doktrinær, jeg mener overhovedet ikke, at det lader sig gøre at skære Love til efter Doktriner, og mindst af alt Toldloven. Det har heller aldrig været det Partis Mening, jeg tilhører, at man skulde gaa doktrinært løs paa Toldloven. Med de Toldlove, der have foreligget fra Venstre, har der altid været taget et meget stort Hensyn til Industriens Beskyttelse. Jeg ønsker imidlertid at lade den teoretiske Diskussion i det hele og væsentlige ligge. Jeg ønsker, at man skulde kunne enes om at se realpolitisk paa Tingene her i Landet, naar vi nu staa foran en Toldreform. Og naar vi se realpolitisk paa Tingene, maa vi kunne ræsonnere omtrent saaledes: hele det danske Landbrug, hele Skibsfarten, Handelen, Fiskeriet, store Dele af Haandværket, ogsaa store Dele af Industrien, nemlig hele den ubeskyttede Industri — jeg skal nævne Teglværker, Cementfabrikker, Skibbyggeri, foruden al den Industri, som er bygget paa Landbrugets Produktion, Mejerier og Slagterier —, ere i Virkeligheden uden Interesse i Toldbeskyttelse. Og da Hovednæringsvejen mellem disse,